

for, at denne Industri egner sig for vort Landbrug, og særligt har gjort det i det sidste Nummer, hvad de Herrer ville kunne se, naar de ville læse det efter. Det er netop Sukkerroevulsen, som Tidsskriftet tager meget irrigt og løsligt Parti for, saa vidt jeg har været i Stand til at kunne følge det, og man ser altsaa, at selv Landmænd tage Ordet for denne Industri, om der end ganske vist ogsaa fra andre Landmænd, og blandt disse den høitagtede Finansminister, er fremkommet den Mening, at de ikke tro eller ialfald ikke ere tilbøielige til at tro, at den har nogen Betydning for Landbrugets Fremtid. Man har jo imidlertid med Hensyn til Spørgsmaalet om denne Industries Betydning for Fremtiden set besynderlige Sætninger gjorte gjældende. Jeg har saaledes set gjort gjældende, at Sukkerroedyrkingen skulde tjene til Opdyrking af Brakjorder; men det er dog virkelig en forvildet Anskuelse, som viser, at Bedkommende ikke har fjerneste Begreb om, hvad Brak er; man skulde tro, at han ved Brak tænkte sig en Art Sæde eller en Slags uopdyret Jord. Endvidere er der blevet gjort gjældende, at Roedyrkingen i og for sig kunde være meget forstandig, hvor Roerne fuldstændig fortrædes af Kreaturerne, men at Sukkerroedyrkingen ikke paa samme Maade var nyttig. (Vint her: Den Mening beror paa en Feiltagelse!) Ja, deri er jeg enig med det ærede Medlem, thi ellers maatte man jo komme til at sige, at Korn dyrkning var Noget, man skulde tage sig i Nat for, da Korn ofte sælges til stor Skade for Landbruget. Jeg antager imidlertid, at den forstandige Landmand nu er naaet saa vidt, at han spørger for ikke at udpine sin Jord, og jeg antager ganske vist, at man ogsaa for Sukkerroedyrkingens Bedkommende kan være rolig, da det er sikkert nok, at Roen ikke ret godt gror i udpint Jord. Jeg skal tillige minde om, at Uffaldet jo kan tilbageføres, hvorved kun Sukkeret gaar bort, og netop derved kommer Sukkerroedyrkingen, for saa vidt den overhovedet kan trives her, til i fortrinlig Grad at egne sig for Agerbruget. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (M. Jensen) talte om de klimatiske Forhold, men det er allerede viist af et andet æret Medlem, at det ikke er det, hvorpaa det kommer an, idet Roen kan trives under meget forskellige klimatiske Forhold. Det, hvorpaa det kommer an, er, om Roen kan opnaa tilstrækkelig Sukkerholdighed hos os, og i saa Henseende skal jeg henvise det ærede Medlem til et Skrift, jeg har her i min Haand, indeholdende Meddelelse om Undersøgelser af de i Danmark i 1872 dyrkede Roer. Jeg tror, at det ærede Medlem der vil kunne faae ganske gode Oplysninger om Uffaldet af en meget stor Mængde Prøver, som ere anstillede over, hvorledes Sukkerroen trives her hjemme, og hvilken Sukkerholdighed den overhovedet har. Jeg maa sige, at Uffaldet af disse Prøver ganske sikkert synes at tyde

paa, at der i saa Henseende Intet er i Veien. Naar nu ikke desto mindre Fabrikerne have havt nogle Banskfeligheder at kæmpe imod, er Grunden dertil, som det forekommer mig, ret vel oplyst paa et andet Sted, nemlig i den Betænkning, som i det andet Thing er afgiven over det foreslående Lovforslag. Udvalgets Mindretal udtaler deri, at Banskfelighederne for en væsentlig Del stamme fra, at Arbejderne i Begyndelsen have været ubekjendte med Forholdene. Der vil f. Ex. nu med samme Arbeidskraft kunne bearbejdes dobbelt saa mange Roer som før, saaledes at der altsaa, hvis denne Industri overhovedet kan komme ud over de første Banskfeligheder, Intet vil være i Veien for, at den kan trives her tillands. — Om hvorvidt denne Industri er til Nytte for Arbejderforholdene, er der ogsaa fremkommet meget afvigende Meninger. Det er saaledes blevet sagt, at vi have Brug nok for vore Arbejdere, særlig paa Landet; men jeg vil dog spørge, om der for Liden f. Ex. er rigelig Brug for dem, og om dette i Reglen er Tilfældet om Vinteren? 40 Dre eller saa omtrent og Kost er dog lovligt Lidt for en Arbejder, og det kan dog maasse yderligere siges, at netop den her omhandlede Industri er sundere for Arbejderen end næsten enhver anden, netop fordi den staar i saa nær Forbindelse med Landbruget og i større Omfang kan bruge Kræfter af den Art, hvorpaa vi uden at skade anden Virksomhed kunne give Slip. Det er jo ogsaa bekjendt nok, at det især er om Foraaret, før det travle Markarbejde er begyndt, at Nødlægningen af Roerne og deres Lugning foregaar, lige som det ogsaa er om Efteraaret og til Dels om Vinteren, da der ikke er saa Lidt Arbeidskraft tilovers, at denne Industri lægger Beslag paa Arbeidskraften. Jeg kan derfor, om jeg end ikke ønsker, at der skal fremkomme en Fabrikbefolkning herhjemme, ikke se rettere end, at der maasse dog, naar Alt kommer til Alt, er Meget, som taler for, at denne Industri kan være ret heldig for Arbejderforholdene. Man kan heller ikke saaledes uden videre henvise til, at der i de senere Aar har været stor Mangel paa Arbeidskraft; thi det maa ikke glemmes, at der i de sidste Aaringer har været en mere end almindelig travl Virksomhed og stærk Spekulation, mens det er en Selvsølg. at Fordringsene til Arbeidskraften under normale Forhold vilde stille sig anderledes. Jeg er altsaa mest tilbøielig til at helde til den Mening, at denne Industri vilde være heldigt for Agerbruget og endnu heldigere for det nationaløkonomiske Udbytte, uden at jeg dog i Et og Alt, hvad jeg ogsaa tidligere har bemærket, samstemmer med det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (G. Koch), der mente, det var saa forstrækkeligt, at vi have indført meget Mere, end vi have udørt, thi det behøver jo ikke i og for sig at være Legn paa, at vi gaa tilbage. Det, at en Mand sætter sine Penge i en Bedrift